
e-ÖĞRENME SÜRECİNDE İLETİŞİM VE İŞBİRLİĞİ ARAÇLARI

Prof. Dr. Yasemin GÜLBAHAR
Doç. Dr. Filiz Kaleliođlu

e-Öğrenme İçin İletişim ve Paylaşım Araçları

Kaynak Türü	Kaynak Adı	Açıklama
Farklı zamanlı İletişim (mesaj bırakma)	e-Posta	Bireylere elektronik olarak mesaj gönderme
	Forum	Çeşitli başlıklar altında mesaj yazma ve tartışma
	Blog	Bir konuyu tartışmak amacıyla bireyler veya gruplar tarafından oluşturulan web sayfaları
Eş zamanlı İletişim (canlı etkileşim)	Sohbet	İki veya daha fazla birey arasında “canlı” iletişim
	Anlık Mesajlaşma	Bireylerin sohbet etmek istediklerinde birbirlerine bir uyarı göndermeleri ve ondan sonra konuşmaların anında gerçekleştirilmesine yönelik özel sohbet odaları; metin mesajları ile yapılan telefon konuşması gibi
	Video Konferans	Bireylerin birbirlerini hem gördükleri hem de duydukları iki yönlü etkileşim yöntemi. Bir kamera, ses giriş aracı (mikrofon), ses çıkış aracı (hoparlör veya kulaklık) ve ortak bir program (Skype) kullanmayı gerektirir.

Forum

Forum

- Forum, iletişim, tartışma, paylaşma veya diğer işbirliği içerisinde yapılacak etkinlikler için öğrencilerin mesaj atarak bir araya geldiği farklı zamanlı web tabanlı ortamlardır.
- Tartışma forumlarında sıkça sorulan sorular (SSS sayfası) belirli konularda destek ortamı veya tartışma için buluşma yeri olarak karşımıza çıkmaktadır.
- SSS sayfaları kapsamında kullanıcılar daha önceden sorulmuş soruları inceleyerek konu, hizmet veya ödevle ilgili daha fazla bilgi alabilmektedir.
- Forum ortamlarının eğitim amaçlı kullanımında ise eğitmen bir tartışma konusu vererek ya da belli sorular yönelterek tartışmayı başlatır.

Sohbet

- Sohbet veya anlık mesajlaşma, iletişim, tartışma, paylaşma veya diğer işbirliği içerisinde yapılacak etkinlikler için öğrencilerin mesaj atarak bir araya geldiği eş zamanlı web tabanlı ortamlardır.
- Farklı zamanlı iletişimin aksine bu iletişim türünde mesajı gönderen ile alıcı arasında herhangi bir zaman gecikmesi yaşanmamaktadır.
- Öğrenciler ile düzenli buluşmalar için kullanılabileceği gibi yapılandırılmış etkinlikler kapsamında da tercih edilebilir.
- Örneğin rol oynama, farklı dillerde uygulama yapmaya olanak sağlayan etkinlikler/oyunlar ve beyin fırtınası gibi yaklaşımlar ile önceden duyurulan tartışma konuları kapsamında öğrencilerin belirli sürelerde tartışması sağlanabilir, işbirliği içerisinde sorunlara çözüm üretmeleri istenebilir, ya da uzman kişilerinde yer aldığı tartışmalar gerçekleştirilebilir.

e-Posta

- En çok kullanılan farklı zamanlı iletişim aracı e-postadır.
- e-Posta öğrencilerin doğrudan diğer öğrenciler veya öğretmenleri ile görüşmelerini sağlamaktadır.
- Grup tartışmalarında e-posta listeleri kullanmak bir mesajın birden fazla kişiye gönderilmesini sağlamaktadır.
- Dersle ilgili veya ders dışı tüm konularda eğitime danışmak için kullanılmaktadır. e-Posta listesi ve grubu oluşturarak grup tartışması yapılabilir, bir konu hakkında öğrencilerin düşüncelerini yansıtmaları istenebilir, ödevlerin ve diğer dosyaların paylaşımı için kullanılabilir ve diğer e-posta gruplarına üye olunarak araştırma yapılması sağlanabilir.

Blog

The image shows a screenshot of the WordPress.com homepage. A large blue arrow points from the Blogger logo on the left to the WordPress logo on the right. The WordPress logo is a circular 'W' with the word 'WORDPRESS' in a serif font to its right. Below the logo is a navigation menu with links for HOME, ABOUT, EXTEND, and DOC. The main content area is divided into two columns. The left column features a search bar, a 'Explore blogs' section with a list of blogs (La Cruz Mocha, Bitacora de Tesis Biblio-iPod Photo), and a 'What's a blog?' section with icons for Publish, Get, and Post. The right column has a 'WELCOME' section with a paragraph of text and a 'TO BEGIN?' section. A copyright notice at the bottom right reads 'BLOG, DR2000, GPL (G) 2006'.

Blogger **WORDPRESS**

HOME ABOUT EXTEND DOC

Search blogs

Explore blogs

BLOGS [La Cruz Mocha](#)

UPDATED AT [Bitacora de Tesis Biblio-iPod Photo](#)

2:55 PM

What's a blog?

TAKE A QUICK TOUR

Publish

Get

Post

TO BEGIN?

WELCOME

WordPress is a state-of-the-art semantic personal publishing platform with a focus on aesthetics, web standards, and usability. What a mouthful. WordPress is both free and priceless at the same time.

More simply, WordPress is what you get when you want to work with your blogging software, not fight it.

BLOG, DR2000, GPL (G) 2006
To get started with WordPress

Blog

Bloglar;

- Öğrenmede kullanılan gerçek yapılandırmacı araçlardır,
- Sınıf ortamında yapılanların ötesine gitmede öğrencilere yardımcı olmaktadır,
- Öğretmen ve öğrencilerin yaptıklarını arşivlemektedir,
- Farklı öğrenme stillerini destekleyen demokratik araçlardır,
- Okuma/yazma becerilerinin gelişmesini desteklemektedir, ve
- Son olarak öğrencilere bilgi toplumunda kendilerine yardımcı olacak yeni okuryazarlıklar öğretmektedir.

Wiki

- Etkileşimi ve işbirliğini destekleyen katılımcıların birlikte bir konu hakkında kapsamlı belgeler oluşturmaya olanak sağlayan bir araçtır. Bu araç sayesinde sayfalar arası bağlantı ekleme ve bilgiyi düzenleme oldukça kolaydır.
- Öğrenciler arasında işbirliğini sağlama konusunda oldukça etkili olmaktadır. Bilgi oluşturma ve yönetme konusunda öğrencilere demokratik bir süreç yaşatmaktadır. Öğrenciler wiki kullanarak sadece içerik yayınlamayı öğrenmekle kalmaz, aynı zamanda işbirliği yapma becerilerini geliştirir ve kullanır, diğerleri ile içeriğin doğruluğu, anlamlılığı ve uygunluğu hakkında fikir birliği yapma konusunda kendilerini geliştirebilir. Wiki ortamında öğrenciler bir bakıma birbirlerine öğretmeye ve birbirlerinden öğrenmeye çalışmaktadır (richardson, 2010).
- Özellikle bir konu hakkında işbirliği içerisinde detaylı bir içerik oluşturmak, öğrenci ürünleri sergilemek (e-portfolio), düşünceleri yansıtmak, bir dergi oluşturmak gibi farklı amaçlar için kullanılabilir.

RSS (Really Simple Syndication)

Teknik olarak web sayfalarının arka planında HTML koduna benzer XML dili oluşturulur. “Besleme (feed)” olarak ifade edilen bu kod sayesinde kullanıcıların web sayfasının içeriğine “abone olmalarına” olanak tanır. Bu sayede kullanıcıların artık web sayfasını ziyaret etmesine gerek kalmamakta ve içerik kullanıcının ayağına gelmektedir.

Ses, Video, Ekran Kaydı Yayınları ve Canlı Yayın

- Ses Kaydı Yayını (Podcast)
- Video Kaydı Yayını (Videocast)
- Ekran Kaydı Yayını (Screencasting)
- Canlı Yayın (Live Streaming)

Ses Kaydı Yayını (Podcast)

- Ses kaydı yayını eğitimin hiç olmadığı kadar taşınabilir olmasına izin vermektedir. Eğitimciler ile öğrencilerin yaşadıkları yerde - internet ve müzik oynatıcıları ile birlikte- buluşturma olanağı sunmaktadır. Uyum sağlama sorunları ve maliyeti oldukça düşüktür.
- Dinleyerek öğrenmeyi tercih eden öğrenciler için çok uygun bir yaklaşımdır.
- Ders içeriğinin veya konferansların ses kayıtlarına ulaşma, uzmanlarla belirli bir konu hakkında yapılan röportajı dinleme ve yabancı dil uygulamasına yönelik sesli diyalogları dinleme olanağı sunabilir.
- Eğitimde kullanım örnekleri bunlarla sınırlı kalmayıp öğrenciler kendi ses kayıtlarını oluşturabilir; bir etkinliği kayıt edebilir, ders notlarını toplayabilir ve öğrendiği konular hakkında kişisel yansımalarını yapabilir.

Video Kaydı Yayını (Videocast)

- Videocast (video podcast veya vodcasting) aslında podcast uygulamasına hareketli görüntü, animasyon ve video eklenmesi ile podcast'in bir üst seviyeye ulaşmış halidir.
- Kanal oluşturmak ve ilgili yayınları bu kanaldan yapmak da olasıdır.
- Ders içeriğinin veya konferansların sesli ve görüntülü kayıtlarına ulaşım,
- Uzmanlarla belirli bir konu hakkında yapılan röportajı izleme,
- Yabancı dil uygulamasına yönelik diyalogları izleme,
- Belirli bir konu hakkında belgesel izleme gibi uygulamalar mümkündür.

Ekran Kaydı Yayını (Screencasting)

- Özellikle teknoloji kullanımına ilişkin bir e-içerik üretilmesi gerektiğinde en mantıklı yaklaşım uygulama sürecini seslendirerek kısa film şeklinde paylaşmaktır. Bu şekilde kullanıcı bilgisayarı kullanırken ekran kaydı yapılır ve bu işlem yapılırken ya da sonradan üzerine ses eklenebilir.
- Ekran kaydı yapan pek çok program vardır. Snagit, ScreenHunter (açık-kaynak kodlu), Captivate, Jing ve Camtasia Studio gibi programlar ekran kaydı yapmak ve düzenlemek için kullanılabilirler.
- Teknik konulardaki içerikler için öğretim materyalleri hazırlamak, sunuları seslendirmek, öğrencilerin video ürünleri için koleksiyon oluşturmak gibi farklı amaçlarla pek çok öğretici ve destekleyici e-içerik ekran kaydı alınarak hazırlanabilir.

Canlı Yayın (Live Streaming)

- Çoklu ortam yayını bağlamında en son nokta web ortamından canlı yayın yapılabilmesidir. Bu fikir öğretim ortamlarının canlı yayınlanması amacıyla kullanılabilir.
- Canlı yayın yapmanın en kolay yollarından biri www.ustream.tv adresinde yer almaktadır. Kullanımı bedava olan bu adrese kayıt yaptırdıktan sonra kendinize bir kanal oluşturarak canlı yayın (Broadcast) yapabilir, diğer kanalları seyrederken diğer izleyiciler ile sohbet edebilir, kayıtları arşivleyebilir ve kaydınızı sadece sizin izin verdiğiniz kişiler görebilsin diye şifreleyebilirsiniz.

Tartışalım

- e-Öğrenmede kullanılan en önemli iletişim ve işbirliği aracı hangisidir? Neden?
- e-Öğrenmede kullanılan iletişim ve işbirliği araçlarını yararları ve sınırlılıkları açısından karşılaştırınız. Tartışma sonucunu gösteren bir tablo hazırlayınız.
- Canlı yayınların olası yararlarını ve olumsuz olabilecek yönlerini tartışınız.